

GENERELLA STEGINSTRUKTIONER

SÄKERHET I VARJE STEG

wibe
LADDERS

SÄKERHET I VARJE STEG

När du väljer en stege från Wibe Ladders kan du vara säker på en sak: varje detalj, varje material och varje lösning är extremt noga genomtänkt och dimensionerad för att garantera din säkerhet. Det genomsyrar hela vårt breda sortiment, från rejäla arbetsbockar och yrkesstegar till ställningar och utrymningsstegar.

I denna broschyr kan du läsa vad du själv kan göra för att vara så säker som möjligt när du jobbar på våra stegar, allt från underhåll till uppställning och användning av stegarna.

Dessa steginstruktioner är i enlighet med EN 131-3:2007.

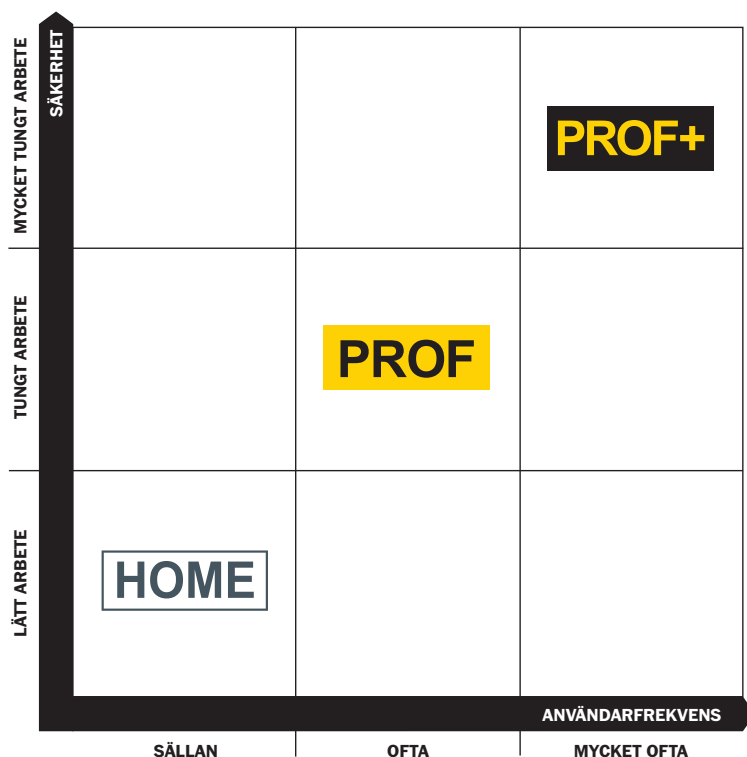
INNEHÅLL

VÄLJ RÄTT PRODUKT	1
HÖJ SÄKERHETEN MED RÄTT TILLBEHÖR	2
SÄKERHET ATT LITA PÅ	3
DE VANLIGASTE OLYCKSORSAKERNA	4
FÖRE ANVÄNDNING AV STEGEN	5
POSITIONERING OCH UPPSTÄLLNING	5
ANVÄNDA STEGEN	7
SYMBOLER	8
INSPEKTION FÖRVARING OCH UNDERHÅLL	9
GLASFIBERSTEGAR	11

VÄLJ RÄTT PRODUKT

Grunden för att jobba säkert är att välja rätt produkt för rätt uppgift.

Utgå från hur ofta du använder den och hur tungt arbete som ska utföras.

PROF+

För mer krävande användning.

Extra halkskydd, väl tilltagna låsmekanismer och grov struktur på glidskydden ger dessa produkter ökad stabilitet och antiglidfunktion. Produkterna överträffar med marginal kraven i standarder och arbetsmiljöföreskrifter.

PROF

För daglig användning.

Kraftiga aluminiumprofiler, väl tilltagna ståtor och fotsteg gör dessa produkter anpassade för daglig användning. Produkterna uppfyller kraven i standarder och svenska arbetsmiljöföreskrifter.

HOME

För mindre krävande användning.

Dessa produkter är användarvänliga, lätta att bära och förvara, och därmed anpassade till lättare arbete inomhus och för tillfälliga arbeten utomhus. Produkterna uppfyller kraven i standarder och svenska arbetsmiljöföreskrifter.

RÄTT ARBETSHÖJD – RÄTT ERGONOMI.

Låga höjder. Bockar och pallar för arbeten på låg höjd, till exempel vid elinstallationer och för hemmabruk.

Mellanhöjder. Trappstegar och arbetsplattformar för arbeten på lite högre höjd.

Höga höjder. Stegar för att till exempel komma upp på tak och arbetsställningar för arbeten på hög höjd.

BRA ARBETSMILJÖVAL

Många bockar och stegar från Wibe Ladders är märkta med "Bra arbetsmiljöval". Det är resultatet av ett samarbete mellan Wibe Ladders och RS-gruppen bestående av NCC, Veidekke, Svevia, Skanska, PEAB och JM, med syfte att skapa högre säkerhet på bockar, stegar och plattformar. I grund och botten handlar det om att få bort "farliga" produkter från arbetsplatserna. Wibe Ladders har som huvudleverantör av stegar och bockar tillsammans med parterna utvecklat ett sortiment som uppfyller alla krav. Produkter med etiketten "Bra arbetsmiljöval" ligger över lagkraven och EU:s riktlinjer. Bakom varje enskild produkt finns årtal av kunskap, erfarenhet och produktutveckling som har lett fram till högsta möjliga kvalitet och säkerhet enligt dagens krav.

Det är inte säkert att en stege är det lämpligaste valet. Speciellt inte om du skall arbeta med båda händerna, behöver använda stor kraft, lyfta tungt eller arbeta över en stor yta. Marken kan också vara för ojämn eller för hal för att det skall gå att ställa upp en stege på ett bra sätt. Ställningar eller en sky-lift kan vara lämpliga alternativ när en stege inte är lämpligt. Men det finns även enklare alternativ som hantverkarställningar och arbetsplattformar. Kontakta vår kundtjänst om du vill ha mer information om vad som kan vara ett lämpligt val när du skall arbeta på höjd.

TÄNK EFTER FÖRE

- På vilken höjd skall du arbeta?
- Kommer du att använda båda händerna?
- Kommer du använda stor kraft?
- Hur länge kommer du arbeta?

HÖJ SÄKERHETEN MED RÄTT TILLBEHÖR

Wibe ladders kan erbjuda ett stort sortiment av tillbehör som ökar din säkerhet och gör ditt arbete på stege bekvämare och effektivare. Några produkter presenteras här nedan men för en mer komplett presentation kan du besöka vår hemsida www.wibeladders.se.

En av de vanligaste olycksorsakerna när man arbetar på stegar är att toppen glider iväg i sidled. Därför kan Wibe Ladders erbjuda ett antal olika lösningar för att säkra stegen i toppen.

En annan vanlig olycksorsak är att stegen är osäker eftersom den har ställts upp på ojämnt eller instabilt underlag. Vi har ett antal produkter som stabiliserar basen på stegen och vi kan även erbjuda lösningar för arbetsbockar.

Med ett flyttbart ståplan på stegen kan du stå mer säkert och bekvämt. Planet kan fällas in mot steget så att man med lätthet kan klättra förbi det.

Med en verktygshållare kan du stoppa undan ett verktyg medan du arbetar och få en extra hand ledig. Med extra handledare monterade på stegen får du ett säkrare och bekvämare grepp.

NIVÅUTJÄMNANDE SÄKERHETSBEN

Säkerhet är lönsamt. Med en stadig stege som inte riskerar att välta blir jobbet gjort både säkrare och fortare. Med Wibe Ladders säkerhetsben är det enkelt att nivåjustera stegen och dessutom förhindrar säkerhetsbenen både att stegen glider mot vägg och att den glider ut från väggen. De monteras utan borrar och låses enkelt i in- eller utfällt läge med ett vred. Vid transport ligger de utmed stegsidan och tar minimalt med plats.

- Ökar stegens bredd med 400 mm per sida.
- Medger uppställning även vid nivåskillnader; justerbarhet 0–300 mm i höjdlängd.
- Vid transport fälls stödbenen in längs med sidorna för att ej vara skrymmande.
- Glidskydd för extra säkerhet.

SÄKERHET ATT LITA PÅ.

Alla våra produkter testas av SP – Sveriges Tekniska Forskningsinstitut – för att bli typgodkända enligt gällande standard. Dessutom gör vi regelbundet egna tredjepartsövervakade tester för att försäkra oss om att våra produkter håller vad vi lovar. För oss finns det nämligen bara en sak som räknas: att du ska kunna lita på att vi har tänkt säkerhet, i varje steg.

I arbetsmiljölagen finns regler om de skyldigheter arbetsgivare och andra skyddsansvariga har, för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2004:3 tar i detalj upp de krav och skyldigheter som ställs på arbetsmiljön när det gäller stegar och arbetsbockar. Alla våra produkter uppfyller dessa höga krav och får därför märkas med en etikett som talar om att stegen är godkänd.

TYPKONTROLLERAT.

SP, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut har till uppgift att granska produkter och konstruktioner så att de uppfyller krav på säkerhet och god miljö. SP använder både svenska och internationella bestämmelser. För stegar gäller Europeanorm EN 131 och det något strängare regelverket Svensk Standard SS 2091.

TYPKONTROLL STEGAR, ARBETSBOCKAR OCH PALLAR.

När SP kontrollerar stegar går de efter Europeanorm EN 131 och det något strängare regelverket Svensk Standard SS 2091. Dessa krav ställs av Arbetsmiljöverket i AFS 2004:3 för att värna om din säkerhet. Alla våra stegar, arbetsbockar och arbetspallar uppfyller dessa höga krav och får därför märkas med en etikett som talar om att stegen är godkänd. Vårt certifikat för bärbara stegar har nummer 102 102.

TYPKONTROLL STÄLLNINGAR.

Våra ställningar är typkontrollerade enligt AFS 1990:12 och godkända enligt Svensk Standard SSHD 1004, lastklass 3. Våra certifikat för ställningar har nummer 249 401, 249 402, 249 403, 249 405, 102 104 och 102 105.

KONTROLL TAKPRODUKTER.

SP, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, testar och certifierar takskyddsprodukter. Kraven finns beskrivna i SP:s "Certifieringsregler för takskydds-anordningar", SPCR 014. När dessa krav uppfylls får produkterna förses med P-märkning. Vårt certifikat för takskyddsprodukter har nummer 102 101.

P-KONTROLL.

P-märkning innebär att produkten minst uppfyller lag- och myndighetskrav, och i de flesta fall en ännu högre kravnivå. P-märkning innebär dels att produkten är typkontrollerad, dels att tillverkarens egenkontroll övervakas av SP. Glöm inte att fråga efter P-märket när du vill köpa kvalitet. Certifieringsreglerna för P-märkning av bärbara stegar finns beskrivna i SPCR 064. Vårt certifikat för P-kontroll har nummer 102 103.

DE VANLIGASTE OLYCKSORSAKERNA

Om du vet orsakerna till de vanligaste olyckorna så har du större chans att undvika dem. För anliggande stegar är den vanligaste olycksorsaken att stegen glider mot underlaget. Antingen glider basen utåt eller så glider toppen sidledes. Denna typ av olycka utgör 75% av alla olyckor vid användning av anliggande stegar. För fristående stegar är den i särklass vanligaste olycksorsaken att stegen står uppställd på ojämnt underlag eller att underlaget ger vika. Nedan kan du läsa mer om olika olycksorsaker.

Instabilitet

- Felaktigt uppställd stege (exempelvis anliggande stegar uppställda i felaktig vinkel eller en fristående stege som inte är helt utfälld).
- Basen på en anliggande stege glider utåt från väggen.
- Sidledes glidning, välter åt sidan och toppflipp (exempelvis att sträcka sig långt ut från stegen eller att anläggningsytan som toppen av stegen vilar mot är instabil.)
- Dåligt skick på stegen (exempelvis avsaknad av glidskydd)
- Stiga av en osäkrad stege på hödj.
- Dålig uppställningsyta (exempelvis instabil mjuk mark, sluttande yta, hal yta eller kontaminerad fast yta).
- Ofördelaktiga väderförhållanden (exempelvis blåst)
- Kollision med stegen (exempelvis med en bil eller en dörr).
- Felaktigt val av stege (exempelvis en för kort stege)

Handhavandefel

- Vid förflyttning av stegen till arbetspositionen.
- Vid resning och nedtagning av stegen.
- Vid bärande av saker upp för stegen.

Användaren halkar eller faller

- Olämpliga skor
- Kontaminerade steg eller stegpinnar.
- Felaktig användning (exempelvis klättra två steg i taget eller glida ner på sidoprofilerna)

Stegen håller inte

- Stegens skick (exempelvis skadade sidoprofiler och förslitningar)
- Överbelastning av stegen

Elrelaterade risker

- Arbeta med strömmen på (exempelvis vid felsökning).
- Placera stegen för nära elektrisk utrustning så som kraftledning.
- Stegen skadar elektrisk utrustning så som skydd och isolering.
- Olämpligt val av stegtyp vid arbete med elektricitet.

FÖRE ANVÄNDNING AV STEGEN

- Säkerställ att du är i skick att använda stegen. Vissa medicinska tillstånd, eller medicinering, alkohol eller drogmisbruk kan göra steganvändning farlig.
- När stegar transporteras på takräcken eller i lastbilar, säkerställ att de är lämpligt placerade för att förhindra transportskador.
- Inspektera stegen efter leverans och innan första användning för att säkerställa stegens skick och funktion av alla delar.
- I början av varje arbetsdag under vilken stege skall användas skall dessa visuellt inspekteras för att säkerställa att dessa ej är skadade och därmed säkra att använda.
- För professionella användare krävs regelbunden steginspektion.
- Säkerställ att stegen är lämplig för uppgiften.
- Använd ej skadade stegar.
- Ta bort all kontaminering från stegen, så som våt färg, lera, olja eller snö.
- Före användning av stege skall en riskbedömning utföras som motsvarar regelverket för aktuellt land.

POSITIONERING OCH UPPSTÄLLNING

- Stegar skall ställas i rätt position, dvs. med rätt lutningsvinkel för anliggande stegar (lutningsvinkeln ungefär 1:4 eller 75 grader) med steg eller pinnar plana och helt öppnad fristående stege.
- Låsmekanismer, om finnes, skall vara helt låsta före användning.
- Stegar skall placeras på en jämn, plan och stabil yta.
- Anliggande stegar skall luta mot en plan, stabil yta och skall säkras före användning, t.ex. förankrade eller försedda med lämpligt säkerhetstillbehör.
- Stegar skall aldrig omplaceras från ovan (stående på stegen).
- När stegen positioneras skall risken av kollision med gående, fordon eller dörrar tas med i beräkningen. Säkra dörrar (ej nödutgångar) och fönster där så är möjligt i arbetsområdet.
- Identifiera eventuella elektriska risker inom arbetsområdet, så som ledningar eller annan elektrisk utrustning.
- Stegen skall stå på sina fötter, inte på pinnar eller steg.
- Stegar skall inte positioneras på hala ytor (såsom is, blanka ytor eller mycket kontaminerade bäriga ytor) om inte ytterligare effektiva åtgärder är vidtagna för att förhindra stegen från att glida eller säkerställande att kontaminerade ytor är ordentligt rengjorda.

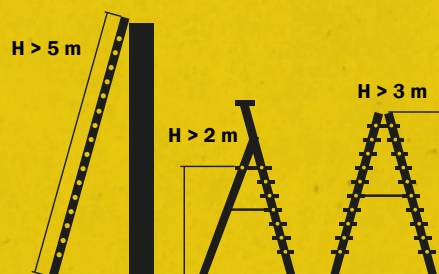
ANVÄNDA STEGEN

- Överskrid ej den totala maxlasten för stegtypen.
- Luta dig ej utanför stegen; användare skall hålla bältesspännnet (naveln) innanför stegsidorna och båda fötterna på samma pinne/steg genom hela arbetsuppgiften.
- Stig ej av en anliggande stege på högre höjd utan att först vidta extra säkerhetsåtgärder, såsom att förankra eller använda lämpligt säkerhetstillbehör.
- Använd ej fristående stegar för att komma upp på en annan nivå.
- Stå ej på de översta tre stegen/pinnarna på en anliggande stege.
- Stå ej på de översta två stegen/pinnarna på en fristående stege om den ej har plattform och hand/knästödd.
- Stå ej på de översta fyra stegen/pinnarna på en fristående stege med en extra stegdel på toppen.
- Stegar skall endast användas kortvarigt för lättare typ av arbete.
- Använd icke-ledande stegar vid oundviklig skarpt spänningsarbete.
- Använd ej stegen utomhus vid dåligt väder, såsom stark vind.
- Vidta åtgärder mot att barn leker på stegen.
- Klättra rättvänd upp och ner från stegen (ansiktet mot stegen).
- Behåll ett säkert grepp på stegen när du klättrar upp och ner.
- Använd inte stegen som en bro.
- Använd lämpliga skor vid klättring på stegen.
- Undvik stark sidolast t.ex. borrning i tegel eller betong.
- Stå ej länge på stegen utan regelbundna raster (trötthet är en risk).
- Anliggande stegar som används för att komma upp på en högre nivå skall vara utdragna minst en 1m över anliggningspunkten.
- Utrustning som bärs vid steganvändning skall vara lätt och enkel att hantera.
- Undvik arbete som ger sidokrafter på fristående stegar, såsom borrning på sidan genom solida material (t.ex. tegel eller betong).
- Bibehåll ett grepp under arbete från stegen eller vidta ytterligare säkerhetsåtgärder om du inte kan.

Stagning och förankring

Följande typer av stegar får enligt Arbetsmiljöverket endast användas om de är stagade eller förankrade.

- Anliggande stegar längre än 5 meter
- Fristående stegar med plattform och handledare och där plattformen är högre än 2 meter.
- Andra fristående stegar högre än 3 meter.

SYMBOLER

Anliggande stegar

- a) Läs instruktionerna
- b) Maximal last
- c) Korrekt uppställningsvinkel
- d) Res stegen på jämnt underlag
- e) Sträck dig inte för långt ut från stegen
- f) Försäkra dig om att marken inte är kontaminerad
- g) Res stegen på stabilt underlag
- h) Stegen skall sträcka sig över landningsnivån
- i) Gå ej av en stege i sidled
- j) Använd stegen med rätt sida upp [om stegens utformning kräver det]

a

b

c

d

e

f

g

h

i

j

Fristående stegar

- k) Läs instruktionerna
- l) Maximal last
- m) Res stegen på jämnt underlag
- n) Försäkra dig om att stegen är helt utfälld innan användning
- o) Sträck dig inte för långt ut från stegen
- p) Res stegen på stabilt underlag
- q) Gå ej av en stege i sidled
- r) Försäkra dig om att eventuella isärglidningssäkringar/ihopglidningssäkringar är korrekt monterad.

k

l

m

n

o

p

q

r

INSPEKTION, FÖRVARING OCH UNDERHÅLL

Inspektera alltid stegen innan användning.

Skadade delar skall ersättas, t.ex. stegfötter.

Skadade stegar som ej kan repareras skall destrueras.

KONTROLLERA ATT:

- Stegsidor EJ är skadade på grund av t.ex. transport eller handhavande.
- Steg eller pinnar EJ är skadade på grund av t.ex. transport eller handhavande.
- Infästning mellan steg och stegsidor, eller pinnar och stegsidor EJ är skadad på grund av t.ex. transport eller handhavande.
- Glidskydd EJ är nedslitna eller igensatta med smuts.
- Låsanordning EJ är skadade på grund av t.ex. transport eller handhavande.
- Isärglidningsanordning EJ är skadad på grund av t.ex. transport eller handhavande.
- Gångjärnen EJ är skadade
- Tillbehör är korrekt monterade och EJ skadade.

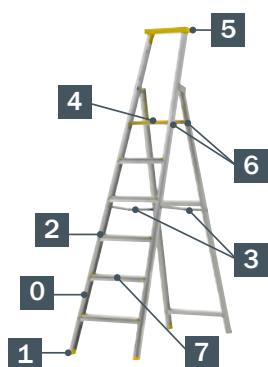
FÖRVARING

- Stegar skall förvaras på ett lämpligt sätt för att undvika skador på stegen.
- Uppmärksamma – stegsidor, steg, pinnar, låsmekanismer skall ej utsättas för slag eller att falla omkull. Deformationer kan försvaga stegens bärkraft och innebära en olycksrisk.

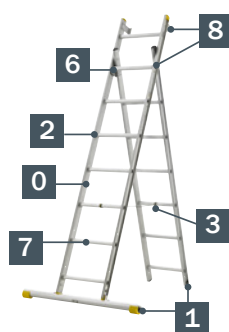
REPARATION

- Delar som är skruvade i konstruktionen, eller liknande, kan bytas om detta görs i enlighet med monteringsinstruktion.
- Delar som är permanent fixerade till konstruktionen skall ej bytas av obehöriga personer.
- Reparationer av delar som är permanent fixerade till konstruktionen skall utföras av tillverkaren.

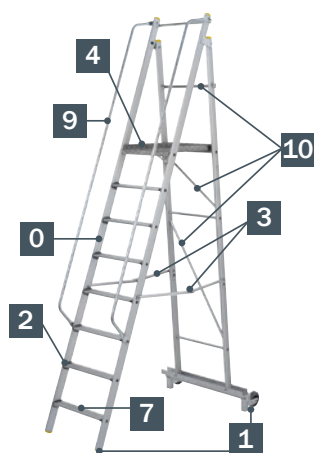

TRAPPSTEGE

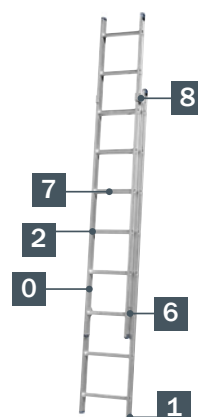
KOMBISTEGE

ARBETSPLATTFORM

ARBETSBOCK

ANLIGGANDE STEGE

Stegdel	Inspektera
0. Sidoprofil	Bucklor, sprickor, frakturer och annan exten påverkan som påverkar stegens stabilitet/hållfasthet får ej förekomma på stegens sidoprofiler.
1. Glidskydd/hjul	Glidskydd/hjul måste finnas. glidskydden får inte vara nedslitna eller igensatta med smuts. Glidskyddens/hjulens infästning måste vara stabil och intakt. Hjul med låsfunktion måste ha en fungerande låsmekanism. Hjul får ej vara deformerade.
2. Steginfästning	Stegens infästning i sidoprofilen måste vara stabil och intakt.
3. Länkarm/länkbånd	Gångjärn, nylånband och liknande måste vara i gott skick. Infästningen måste vara stabil och intakt.
4. Plattform	Plattformens infästning måste vara stabil och intakt. Plattformen måste låsa när stegen är i utfällt läge och erbjuda halkskydd. Plattformen får ej vara deformerad eller kontaminerad med exempelvis färg, olja eller andra smörjmedel.
5. Hylla/knästödd	Hylla/knästödd får ej vara skadat. Infästningen måste vara stabil och intakt.
6. Led/gångjärn/lås	Infästningen måste vara stabil och intakt. Leden får ej glappa. Låsmekanismer måste låsa ordentligt, defekta låsmekanismer är ej acceptabelt.
7. Steg/stegpinne	Steg/stegpinnar får ej vara deformerade. Bucklor, sprickor, frakturer och annan exten påverkan som påverkar stegens/stegpinnarnas stabilitet/hållfasthet får ej förekomma. Steg/stegpinnar får ej vara deformerad eller kontaminerad med exempelvis färg, olja eller andra smörjmedel.
8. Beslag/krokar etc.	Infästningen måste vara stabil och intakt. Beslag/krokar får ej vara böjda, deformerade eller spruckna och skall vara fullt fungerande.
9. Räcke/handledare	Infästningen måste vara stabil och intakt. Räcket/handledaren får ej vara deformerd.
10. Stag	Infästningen måste vara stabil och intakt. Staget får ej vara deformerd.
11. Tillbehör	Tillbehör måste vara monterade enligt monteringsinstruktionen. Infästningen måste vara stabil och intakt. Tillbehör måste vara fullt fungerande.

GLASFIBERSTEGAR

Glasfiberstegar från Wibe Ladders är tillverkade av glasfiberförstärkt polyester, samma material som används till bilkarrosser och takboxar. Glasfiber är ett starkt och icke ledande material som är lämpligt att använda i strömförande miljöer och i väldigt korrosiva miljöer. Glasfiberstegarna har en spänningstålighet på 30kV och är spänningstestade enligt SS-EN 61478. När man arbetar med glasfiberstegar är det några specifika saker man behöver tänka på.

INSPEKTION

- Kontrollera regelbundet stegen och försäkra dig om att glasfiber-materialet inte har spruckigt eller blivit skadat.
- En stege med synliga sprickor i glasfiber materialet skall omedelbart skrotas.
- Om du är osäker på om stegen är säkra för användning skall du kontakta tillverkaren.
-

FÖRVARING

- Försäkra dig om att stegen inte kan ramla ner eller välta.
- Glasfiberstegar skall hanteras och förvaras på lämpligt vis för att förhindra att den skadas.
- Notera att glasfiberstegar är känsliga för slag, stötar och tryck.

UNDERHÅLL OCH REPARATION

- Om stegen används med lösa fästelement kan det leda till att materialet slits väldigt snabbt och att stegen snabbt slits så hårt att den inte längre går att laga.
- Fästelement som inte är böjda eller skadade kan eventuellt ersättas beroende på fästmetoden, kontakta tillverkaren för mer information
- Lösa skruvar och bultar bör skruvas åt så hårt att det inte längre är något spel i kopplingen.
- Dra ej åt muttrar för hårt. För hårt åtdragna kopplingar kan leda till sprickor i glasfiber materialet.
- Delar som är fastskruvade i konstruktionen eller liknande kan ersättas om det sker i enlighet med gällande monteringsanvisning
- Delar som är permanent monterade på konstruktionen skall ej ersättas av en oautoriserad person.
- Delar som är permanent monterade på konstruktionen skall ersättas av tillverkaren.
- Att borra nya hål eller att göra några andra modifikationer på stegen innebär att typgodkännandet inte längre gäller.

Wibe Ladders
Box 145
571 22 NÄSSJÖ

www.wibeladders.se